

Algemene informatie

Titel	Historische ecologie in Limburg – Inleiding
Auteur	Zwaenepoel <i>et al.</i>
Opdrachtgever	Regionaal Landschap Lage Kempen i.s.m. VUB en wvi, in opdracht van de Provincie Limburg, met de steun van Erfgoedcel Mijn-Erfgoed
Type publicatie	Vulgariserend document
Jaar	2014

In deze publicatie worden lokale gebruiken, functies en fauna en flora van het pre-industriële Limburgse landschap beschreven. Dit om ontwikkelingsprocessen van het landschap beter te begrijpen en biodiversiteitsherstelprojecten optimaal uit te voeren. In Bosland focust de studie zich op de dennenaanplantingen in Pijnven.

Samenvatting

Het doel van dit rapport is om lokale gebruiken en functies van het landschap beter te begrijpen. Hiervoor worden personen die in het pre-industriële landschap leefden (generatie °1920-1935) geïnterviewd. De nadruk ligt op het gebruik van het land (beheer) en fauna- en florakennis. Natuurbeheerders van de respectievelijke gebieden (Bosland, De Wijers, Hoge Kempen) moeten de informatie naar waarde schatten ter implementatie van een optimaal biodiversiteitsbeleid.

In het geval van Bosland focust de studie op het domeinbos Pijnven. Honderden hectare heide met daarin vennen en grote landduinen werden vanaf het eerste decennia van de 20ste eeuw omgevormd naar dennenaanplantingen, extern aangestuurd als staatsinitiatief. Het Pijnven was een wezenlijk openluchtlaboratorium waar nieuwe soorten en gebruiken volop getest werden. In de van oudsher bosarme omgeving was er immers geen traditie van bosgebruiken. Bestaande tradities die in het heidelandschap aan bod kwamen, verplaatsten zich naar het bos. Anderzijds werden bosgebruiken die van elders afkomstig (Wallonië, Duitsland,...) hier toegepast.

Dit rapport beklemtoont ook de te snel gemaakte dichotomie tussen ‘modern’ en ‘traditioneel’ landschap en de zogenaamde ‘herstelprojecten’ die worden uitgevoerd ten voordele van de biodiversiteit. Een landschap staat altijd in beweging, is een cultuurlandschap (ook etno-ecosysteem, deels door de mens gestuurd ecosysteem). Ieder herstelproject is niets dan een creatie van een nieuw landschap waarin we wel kenmerken uit het verleden kunnen transporteren. Het is een illusie te denken dat we een landschap statisch kunnen vasthouden. Daarom is het aan de orde de ontwikkelingsprocessen beter te begrijpen en deze me op te nemen in het verdere beleid en beheer.